

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVI.

V Celovcu, 10. septembra 1897.

Štev. 25.

Vabilo.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem napravi

v nedeljo dne 19. septembra 1897, ob 3. uri popoldne

javen shod

pri gospej **Elizabeti Tengg p. d. Wirt** na **Marija na Zili**

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Govor o kmetijskih potrebah.
3. Govor o sedanjem političnem položaju.
4. Govor o soli.
5. Razni nasveti.
6. Prosta zabava.

Ker bodo tu nastopili deželni in državni poslanci, pridite tedaj vsi katoliški in slovenski možje iz Ziljske župnije in sosednih občin! **Odbor.**

Vseslovenski shod.

Željno pričakovani vseslovenski shod se vrši v Ljubljani v »Narodnem domu« v torek dne 14. septembra t. l. s sledečim dnevnim redom:

1. Splošni politični položaj; poročila drž. posl. dr. Iv. Šusteršič. 2. Jezikovno vprašanje; poročila drž. posl. dr. Ferjančič. 3. in 4. Primorske razmere; poročila drž. posl. V. Spinčič in odvetnik dr. Franko. 5. Koroške razmere; poročila dež. posl. Fr. Grafenauer. 6. Štajerske razmere; poročila dež. posl. dr. Iv. Dečko. 7. Narodna avtonomija in narodno-gospodarski položaj slovenskega in istersko-hrvatskega ljudstva; poročila drž. posl. Fr. Povše. 8. Sklepanje o predlaganih resolucijah.

Zborovanje se prične ob 9. uri dopoldne. Debata je na shodu izključena in udeležba omejena na imenoma vabljenе osebe, ker je shod zaupen. Po shodu, ob 5. uri popoldne, se vrši banket.

Veliki pomen vseslovenskega shoda smo razložili že v zadnji številki. Kako potreben je zlasti nam Korošcem, dokazuje najbolj grdo pisarjenje in zasmehovanje nasprotnih listov. Odgovorimo jim s tem, da se podá dné 14. sept. prav veliko število koroških Slovencev v belo Ljubljano! Kdor se še ni oglasil za vstopnico, oglasi naj se takoj pri našem uredništvu!! Na svidenje dné 14. t. m. v Ljubljani!

Občinske volitve.

Po največ občinah naše dežele se vršijo letošnjo jesen in prihodnjo pomlad nove volitve za občinske odbore. Vsak rodoljub vé, kako važne so te volitve za nas v vsakem oziru. Zakaj nikakor ni vse jedno, kdo nosi v občini zvonec, kdo zapoveduje in nalaga — občinske davke in priklade. Od občinskega predstojništva je zelo odvisno, kakšen je v občini javni red in varnost, ali se gleda na to, da se odstranijo in odpravijo hude razvade in pohujšanje. Občinsko predstojništvo ima mnogokrat velik upliv tudi na to, kako se razvija v občini versko življenje, ali ga podpira, ali mu pa le nasprotuje.

Ni treba mnogo besedij, da se dokaže, kako važne so občinske volitve za nas v narodnem oziru. Boléti mora v dno srca vsakega rodoljuba, ko vidi, koliko občin po Slovenskem je v rokah zagrizenih naših nasprotnikov, koliko je v njih sinov slovenskih mater, kateri čez drn in strn capljajo za »bauernbundarji« in nemčarskimi liberalci! Kako takšni občinski možje povsod nasprotujejo slovensčini in našim narodnim pravicam, kako podpirajo in povzdigujejo nemškutarijo ter širijo kvarljivi liberalni duh, to nas uči malone vsakdanja skušnjava.

Kako žalostno je vendar, da mora Slovenec — po lastni krivdi — na domači svoji zemlji robovati ter delati tlako nasprotniku-tujcu! Kako škodljivo je to za našo stvar, se pokaže potem navadno pri volitvah v deželni in državni zbor, pri katerih liberalni občinski mogočnejši dobro znajo napeljati vodo na svoj mlin. — Da bi se vendar enkrat povsod vzdramili slovenski možje in naredili konec veliki sramoti, da se dádo voditi in opravljati občinske zadeve od najhujših nasprotnikov. Na delo rojaki, da take sramote ne bodemo več

gledali na Slovenskem. Prav lahko jo morete odpraviti z — glasovnico v roki, s tem da neustraseno, složno izvolite v občinske zastope le može svojega mišljenja!

V gospodarskem oziru tudi nikakor ni vse jedno, kdo vodi krmilo občine. Veliko je na tem, ali tisti, ki upravljajo občinsko premoženje, varčujejo z njim, ali obračajo denar v prave namene, ali ne. To čutite najbolj vi davkoplačevalci sami, in na vas je ležeče, da v tem oziru ukrenete pravo! Zato skrbite, da spravite v občinske zastope može svojega mišljenja, katerim morete povsem zaupati in kateri bodo tudi dobro poskrbeli za vas!

Da ni vse jedno, kdo nosi zvonec v občini in kako se zmenijo občinski gospodarji za občane, kaže dogodek iz zadnjega časa. Kakor znano, je liberalni občinski zastop v Grabštanju sklenil obstrukcijo, t. j. z dnem 1. septembra sklenili so ustaviti delo v prenešenem delokrogu, namreč tisto delo, ki ga upravljajo občine za okrajna glavarstva gledé vojaščine itd. Zakaj so to sklenili? Na komando od nemško-liberalno-nacionalne strani zavoljo jezikovnih naredeb na Češkem, ktere grabštanske bauernbundarje ravno toliko srbijo, kakor nas predlanski sneg. Ali oni sklep tudi v resnici izpeljujejo, potem mora vsak, ki je svoje stvari zastran vojaščine itd. doslej opravljal pri občini, naprej zavoljo vsake take malenkosti hoditi k okrajnemu glavarstvu v Celovec! Kdo mu plača pot in zamujeni čas, ktereza zgubi samo zavoljo trme liberalnih občinskih odbornikov! Glejte, tako skrbijo liberalci za blagor občanov, tako jim lahko mišljeno nalagajo nova bremena in sitnosti, napravljajo nepotrebne stroške!

Zató, slovenski rojaki, na noge povsod pri bodočih občinskih volitvah! Pravočasno in odločno se lotite dela ter pripravite vse, da se volitve za našo stvar dobro in srečno vršijo!

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Pernhartova razstava slik.) Cel mesec avgust je bila v Celovcu velika razstava lepih izvirnih slik, ktere je naslikal M. Pernhart, rodom Slovenec od Brankovce nad Tinjami. Pernhart je bil jako nadarjen slikar; večina njegovih slik je napravljena po naravi. Jako rad je slikal goré in razgledé z visokih gorá.

Podlistek.

Kneippovanje.

III.

Najprej moram popraviti najsitnejše tri napake v št. 21. Beri 1. »(sevé ne po mojem!)« namesto: po njem, 2. »velo cvetlico« namesto: celo, 3. proti koncu je izpuščeno: »Kdor si pa ni prej zgornjega života umil, naj se, predno gre v vodo,« za ušesi umije itd.

Moja misel je, naj bi se v vsakem kraju nekteri, ali vsaj eden dobro, drugi pa vsaj nekoliko počasno seznanili s kneippovskim ozdravljenjem in zdravilno močjo vode. Da bi se po malem privadili vodi in kneippovanju tudi oni, ki še ne znajo ali se ne upajo, zato bom letos le še kaj malega pisal, zakaj jaz pišem za tiste, ki Kneippovih knjig ne berejo. Kdor malo zna, naj ne misli, da je že sam Kneipp. Popolnoma znati po Kneippu je malo komu dano, treba je posebnega darú ali uma. A da bi le nekoliko se naučili, je že nekaj. V nevarnih boleznih, kedar je več boleznij vkup in mi boleznij ne poznamo, si ne bomo vedeli pomagati brez zdravnika. Pri slabih, ki so že zelo nevarni, se ne bomo upali nič početi z vodo. Včasih ne bomo vedeli ali s toplo ali z mrzlo. Pa pustimo v takih slučajih v stran vodo. Ali vsaj v onih slučajih, v katerih zdravniki že od nekdanj napravljajo ali priporočajo ledene in mrzle nakladke in ovitke, moramo znati vodo rabiti.

V vročinskih boleznih in vnetjih sam dosežeš lepše uspehe z vodo, ako znaš, umivati, kopati se v mrzlem, ovitke in nakladke dobro po Kneippu napravljati. Zato uči se iz »Domačega Zdravnika«! Led škoduje, voda pa ne. Pred desetimi leti je neki župnik imel tifus. Zdravnik obloži oder ves z ledom in bolnik je ležal dolgo v — ledu! Stara žena mi je rekla: »Bi še tak ne bili umrli, če bi ne bil zdravnik . . .« Vode se ti ni bati. — Druga ženska mi je pravila, da sinu ni nič pomagalo, pa ga je sama popolnoma ozdravila z mrzlim ilom, zeljem, jesihom in vodo. Ni nič vedela o kneippovanju, pamet ji je dala. Ljudje božji! kako neprecenljivo pomoč imate pred nosom zastoj, mnogokrat, ko vam zdravnik najmanj more pomagati za vnetje, tifus, influenco. Meni se res greh zdi toliko ljudij zavolj vročinskih boleznij brez pomoči umreti, kakor bi vode ne bilo dobiti na svetu. Preveč nemarnosti! Storimo vsaj ta korak letos! Vodo sem in »Domači Zdravnik« za vnete pljuče, čreva itd., za tifus in influenco, za vsako vročinsko bolezen.

Pa ljudje mislilo, da v vročini mrzlo škoduje. O modrost presvita! Pa tedaj se daj obliovati z mrzlo vodo, tedaj se idi v potok kopat, ko se od mraza treseš — to bo zdravo, ha??

Za one, ki se kopljejo, opomnim še to: 1. Na prostem kopati se je boljše ko doma v zaprtem kraju. Zlasti pod skalo (peč), kjer voda močno (pa ne visoko) teče, rad zlezem, da me kar oblije na ena, dve, tri, po prsih in hrbtu. 2. Skakati v vodo je nevarno. Kneippu so bili trije znani, ki jih je srčna kap zadela, da so bili mrtvi zaradi tega. To se večkrat prigodi. Naglo moramo se

slučiti, nikar postajati, da bi se ohladili, a v vodo noter pa počasno, počasno šteti 1, 2, 3 do 6 in zraven v vodo korakati, tako da si, ko šteješ šest, do glave notri. 3. Opomnil sem že lani, da srce mora biti mirno, leteti, da srce razbija ni kar v vodo, to sevé je nevarno, zlasti še, ako naglo skočiš noter. Sicer pa velja pravilo: Bolj se potiš, bolj je truplo razgreto, boljše je se skopati ali se z mrzlim umiti. Mene drugače sploh ne veseli v vodo, ko tedaj, kedar mi je prav vroče. In le tedaj je koristno kopati se. N. pr. hodim pri vodi eno ali dve uri, vroče je, da sem ves moker — poiščem kak lep prostor, brez pomišljanja v vodo in potem naprej še vsaj pol ure, da se zopet ugrejem. Sevé treba bolj počasi hoditi, se varovati, da se spet preveč ne jameš potiti. Doma se rajši samo umijem — celi razgreti život — naglo, ako se ne morem skopati med potem. Vroč in poten v mrzel potok iti v gori sem imel že večkrat prilžnost, a nisem dobil še najmanjšega katara ne, sevé sem vode že vaju. Skušajmo, a pametno!

A—r.

Raznoterosti.

Ministri v Avstriji. Od pričetka vladanja našega presvetlega cesarja je bilo v Avstriji vseh ministrov 170, in sicer: 9 vnanjih ministrov, 11 vojnih ministrov, 19 ministerskih predsednikov, 5 drž. finančnih ministrov, 19 pravosodnih, 17 finančnih, 17 trgovinskih, 17 notranjih, 18 naučnih, 10 poljedeljskih, 6 policijskih, 9 ministrov za deželno brambo, 12 ministrov brez portfelja in 1 žel. minister. Od teh 170 ministrov jih je bilo 17 neplemenitašev. L. 1848. jih je bilo 26 ministrov.

Slovenci! Pridno zahajajte na slovenske shode!

Naslikal je razgled z Velikega Kleka, Triglava, Magdalenske gore itd. Pernhartove slike so sedaj raztresene daleč okrog. Mnogo jih je lastnina cesarice Elizabete, nekaj tudi deželnega odbora kranjskega in koroškega. Zanimivo je, da se je lepa razstava slik slovenskega umetnika priredila povodom občnega zbora nemškega planinskega društva, in to celo v hudih časih — obstrukcije!!

Od Sinčevsi. (Naša enakopravnost.) Divji „panslavisti“ in „malovredni“ narodi se še zmirom predrznejšo nadlegovati sinove olikanega „Herrenvolk-a“ v svojem narečju, — tako si misli marsikteri naš „prijatelj“. Slovenci so, kakor mislijo oni, zmirom divji volkovi, oni pa le nedolžne ovčice. To zopet kaže sledeči dogodek. Pošljem posla na našo pošto v čisto slovenskem kraju z listkom, po katerem sem zahteval (seveda vse slovensko pisano) potrebne poštne tiskovine. Dobil sem pa le poštne znamke, kajti tam sem bil slučajno pripisal „Briefmarken“, a drugega nič. Vzrok temu se lahko bere iz vrstic zapisanih na drugi strani listka: „Wollen künftig deutsch verlangen, da ich slovenisch nicht verstehe“; to je: Izvolite (kako uljudno!) v bodoče nemško zahtevati, ker slovensko ne zastopim“. — Tako tedaj! Slovenec v čisto slovenskem kraju za slovensk denar ne more dobiti potrebnih stvari! Kaj naj začnejo navadni ljudje, ki nemško ne znajo? Vi uradniki, zaradi koga pa ste med nami, za ljudstvo ali pa ljudstvo zaradi vas? Kmetje, glejte, vi plačate takšne ljudi in oni še nočejo z vami slovensko govoriti, da bi vse lažje opravili. Kje je pravica? Potovala je nekaj med nami, pa zavezali so jej obe oči in sedaj, no, sedaj menda sedi nekje na Dunaju. Kdaj jo zopet osvobodé, kdaj zopet priroma med nas, kdo zná!?

Iz Šmarjete ob Velikovcu. (Občinska volitev.) Dne 31. avg. imeli smo občinsko volitev, pri kateri se je nasprotnikom s silnim pritiskom posrečilo, pridobiti si nečastno zmago. Kakor pri državnozbornski, so tudi pri sedanjih volitvah delali z vrsemi, če tudi ne ravno lepimi močmi, da se obranijo na konju. V prvem razredu seveda ni bilo upati kakega uspeha; tudi drugi razred je povsem v oblasti nasprotnikov; v tretjem, kjer smo stopili odločno v boj, so dobili naši možje 48 do 60, nasprotniki po 64 do 81 glasov. Propadli smo torej, ali častno! Čudno smo se čudili, da dveh možvolilcev nismo videli na volišču, kamor bi morala vsekako priti, ko jih kliče njih dolžnost! Žalostno! Nasprotniki se seveda veselijo, ali ne bodo se veselili na veke!

Iz Djekš. (V slovo!) Redki so dopisi z Djekš v „Mir“-u in kar jih je, so večinoma za nas žalostni! Tudi danes imamo žalostno nalogo, se na tem mestu spominjati našega č. g. provizorja Vaclava Čeh-a. Le poldrugeto leto so službovali pri nas po smrti nepozabnega g. župnika Brežana. A v kratkem času so si s svojim vsekozi vzglednim pastirovanjem, s svojo priljudnostjo in prijaznostjo pridobili srca vseh faranov. Vneto in izvrstno so nam drobili v cerkvi kruh božjih resnic, bili so žalostnim in zapuščenim dober tolažnik, a udeleževali so se nam v korist tudi javnega življenja, nas vodili pri volitvah, marljivo sodelovali pri naši posojilnici. Odhajajočemu g. provizorju se torej na tem mestu najprisrčneje zahvaljujemo za vse dobrote, ki so jih nam delili! Bog vam poplačaj vse, mi vas pa bodemo ohranili v vednem hvaležnem spominu. Faranom gozdanjskim pa čestitamo, da dobé tako vnetega, za dušni in časni blagor svojih ovčic skrbnega duhovnega pastirja! — Naša iskrena želja je tudi, da bi se naša župnija kmalu zopet razpisala, ter mi dobili stalnega duhovnika-župnika!

Iz Št. Janža v Rožu. (Brez imena smo!) Vi ste res siten človek, gospod urednik! Vedno hočete od nas novice in dopisov, kakor bi ne vedeli, da moramo sedaj v poletnem času pridno sukati koso, grablje in plug, ne pa peró. In zvečer tudi rajši posedimo pri pipi tobaka, kakor da bi se mučili s pisanjem. In kaj naj pišemo? Novic, vsaj dobrih, nič ni, in ko bi hoteli popisovati vse tiste neumnosti in oslarije, ktere uganjajo naši ljubeznivi nasprotniki, bi nam zmanjkalo tinte, vam pa papirja! Tudi danes vam imam sporočiti le nekaj malega. Brez imena je naenkrat naša prijazna vasica! Kako to? poprašujete g. urednik! Prav lahko in po modrosti naših občinskih vladarjev! Odstranili so namreč v naši vasi (ne pa po vsej občini) vaške deske ali table, in tako smo kar čez noč ali čez dan brez imena! Table so bile še čisto nove in čedne, brez napake in dvojezične; čemu so jih

tedaj odstranili, to je zakrito nam navadnim ljudem, znano le onim „višjim“, ki imajo še občinsko krmilo v rokah! No, kaj ž njimi počnó, pokaže bodočnost in ob pravem času vam vestno naznanim. Saj pridejo zopet tisti dolgi večeri, ko bo več časa za pisanje in potem hočemo se poboljšati in vas večkrat počastiti s kakšnim dopisom. Pozdravljeni!

Opomba urednika. Takšnega poboljšanja bi bilo tudi mnogokje drugod nujno potrebno in želimo le, da se povsod tudi kmalu pokaže v mnogih zanimivih dopisih!

Od Zile. (Delaj, rod slovenski!) Narod slovenski se je v teku 30. let na slovstvenem (literarnem) polju tako povzdignil, da se mora vsaki trezno misleči človek čuditi uspehom in napredku tako majhnega naroda, kakoršen smo Slovenci po svojem številu. Toda narod naš ima to lastnost, da vse, kar je enkrat za dobro spoznal, ne izpusti iz svoje glave in iz svojega občevanja. In to pripomore mnogo k vzdrževanju in živahnemu napredku naroda našega. Nikdo pa ni brez napak, in tudi naš narod ne. Glavna napaka naša je: popustljivost in iz te izvira zanašanje na — druge. To napako opazujem v prvi vrsti med kmeti. Kmet naš je zares prav dobra, odkritosrčna duša; toda mnogokrat mu manjka ponos na svoj stan v obilni meri. On je boječ in le prevečkrat nezaupljiv v samega sebe. To je tudi povod, da so se mu dosihmal tako krivično kratile politične pravice. Gospodarsko kmet komaj še diha, a iz tega zopet sledi, da se kmet in sploh vsak človek navadno tistemu pokori, kateri mu daje kruh in zaslužek. — Zelo nam primanjkuje na Koroškem v vsakem oziru narodne odločnosti. Povsem bolj odločni so Primorci-Istrijanci. Tudi v gospodarskem oziru so ti „goriški orli“ pokazali svojo odločnost na pravem mestu in sveta dolžnost naša je, da podpiramo Primorce z vso močjo. — Ustanovitev trgovsko-obrtniške zadrage v Gorici na primer je odločen in odločilen čin slovenskega ljudstva in torej dolžnost naša, da se ta zadruga, ktera je začetek gospodarskega društva za vse Slovence, v vsakem oziru podpira. Kako naj se ta zadruga podpira, je skoraj nepotrebno praviti, saj ima vsaki Slovenec glavo na vratu. Trgovci, obrtniki, krčmarji in — konsumna društva — pa naj storijo svojo narodno dolžnost nasproti tej zadrugi, ktera naj v teku časa izjavi skupino naslovov, s katerimi je v slovenskih pokrajinah v zvezi! *Zilán.*

Od Zile. V svojem času sem enkrat pisal v „Mir“ zaradi Kneippovanja, kar je hvala Bogu padlo na rodovitna tla. Sicer je na slovenskem Koroškem še mnogo nasprotnikov vode in zdravljenja po načelih župnika Kneippa; kdor pa ima napredovanje tega izvrstnega sredstva opazovati priložnost, prav z mirno vestjo lahko reče, da je voda „lek prihodnosti“. V tej zadevi naj bi se storil od naše strani enkrat odločen korak, da dobimo potovalnega učitelja, ki bode poučeval o spoznavanju zelišč in pametni rabi vode, kakor je svoječasno neki dopisnik iz Podjunske doline v „Miru“ nasvetoval. Takrat sem obljubil, vzeti enkrat tudi pravdarje, katerih je med kmeti žalibog še več, kakor Kneippijancev, na piko. Danes hočem tej moji obljubi nekoliko zadostiti. Ko bi hotel popisati uzroke pravd, je naš „Mir“ pre-majhen; toda ti uzroki ali vsaj mnogo uzrokov je le dozdevnih, glavni uzroki so vendarle ti: strast, last, čast. — Pisal sem to v prevdarek vsem — tudi naši nasprotniki niso izključeni — in ostanem pri tej mojej trditvi, dokler mi kdo drugi v „Miru“ tiste z dokazi ne ovrže. Kmetje! mislite, prevdarite in — pišite! — Za danes ne morem večje naloge podati kmetom in posebno pravdarjem; vesel pa bom, ako to nalogo rešijo v prid svojemu stanu. Zatorej: Kmetje, na dan z vašim mnenjem!

Iz Ukeu. (Vrl narodnjak †.) Umrli nam je povsem nepričakovano in mnogo prezgodaj občespoštovan gospodar in izvrsten narodnjak, g. Lovrenc Ehrlich. Bil je vedno vnet pristaš naše slovenske stranke in zvest naročnik ter marljiv bralec in prijatelj „Mir“-a. Dne 19. avgusta je še čvrst hodil po svojih opravkih, a dne 20. je obležal na planini. Vnela so se mu pljuča. Žena njegova in dobri prijatelji storili so vse, da mu rešijo dragoceno življenje, a ni ga zdravila zoper smrt. Previden s sv. zakramenti izdihnil je dne 30. avg. svojo dušo. Obče je bilo žalovanje za prerano umrlim pokojnikom, občno sočutje za zapuščeno vdovo. Kako je bil priljubljen pokojni gospodar L. Ehrlich, je pokazal njegov pogreb. Udeležilo se ga je jako veliko ljudij, požarna bramba, in poleg domačega gospoda tudi v. g. župnik in kn. šk. duh. svetovalec Mat. Kues s Trbiža ter č. g. provizor J. Eichholzer z Naborjeta. Ob grobu je imel domači g. provizor J. Svatoň ganljiv nagovor, ki je segal vsem navzočim globoko do srca, da ni ostalo suho nobeno oko. Vsi smo čutili, da smo zgubili vrlega moža, pridnega gospodarja, značajnega Slovenca! Naj mu sveti večna luč! — Globoko užaljena vdova, gospa Marija Ehrlich, nas je naprosila, da se tem potom zahvaljujemo vsem, ki so ji ob boleznih in smrti njenega

moža skazali toliko sočutja, zlasti še imenovanim gg. duhovnikom za izkazano ljubav! n.

Iz Ljubljane. (Osnujmo slovenski „Leonini“ socijalni odsek!) Naša „Leonina“ me je poverila, naj ji organizujem socijalni odsek. Treba ga nam je, kot ribi vode. Praktično delo ne more vspevati, če mu ni znanstveno razglabljanje trdni temelj. Posamnik ne more biti vsemu kos; zato si torej organizujmo četo akademiški naobraženih mož, ki po jasnem načrtu proučavajmo družboslovna vprašanja. O vsem tem nam pa treba najpreje skupnega pomenka. Zato vabim slovenske razborite možje, katerim je sveta krščanska véda in na srcu razglabljanje družabnih nalog, naj se mi v ta namen čim najpreje prijavijo. Posebej ne bom vabil nikogar. Kdor pride, če tudi neoglašen, ga vsprejmemo z veseljem. Če bi hasnilo, bi še posebej povdarjal, da zlasti pravoslovje po svoji modroslovski, zgodovinski, in primerjajoči strani zadeva v socijologijo. In zato so gotovo slovenski pravniki, da jih le ne bode Leoninino ime, najbolj primerni za njen socijalni odsek. Ozirajoč se na že izražene želje, sklicujem vse one, ki so se že odzvali mojemu vabilu in vse druge, ki se želé posvetiti našemu svetemu delu, na 15. dan septembra ob 9. uri dopoldne v rokodelski dom v Ljubljani. Kdor pride: dobro došel! Obilne udeležbe ne pričakujem, a nekaj mož nas brez dvojbe združi omenjeni dan velika krščanska socijalna ideja. Bog živi vse njene sinove!

V Ljubljani, dne 1. septembra 1897.

Dr. Jan. Ev. Krek.

Glasovi nasprotnikov.

Dvojna mera. Nasprotniki naši merijo povsodi in vselej z dvojno mero. Zase hočejo vse, drugim ne privoščijo ničesar. Dokazuje to zopet sledeče: „Kärntner Nachrichten“ št. 68 se hudejejo, da je vlada nastavila pri svojih fužinah v Rablju (kjer dela tudi jako veliko Slovencev) za zdravnika nekega Čeh-a, ali kakor piše oni list po znani svoji olici, „ein Vollbluttscheche“. Dalje pravi, da ta zdravnik v zvezi z župnikom (brez tega pa ne gre nikjer!) in nekim drugim češkim uradnikom že dela „slovansko politiko in agitacijo“. — Tako straši beljaška klepetulja Nemce, zamolči pa, da je zdravnik popolnoma zmožen tudi nemščine, da povsem dobro postreže Nemcem, a da je v Rablju tudi zelo mnogo slovenskih delavcev, ki tudi potrebujejo zdravniške pomoči! — Kako se pa nasproti temu postopa na Slovenskem? V Borovlje pošljejo, kakor čujemo, nemškega zdravnika, ki niti slovenske besedice ni zmožen. Kako hoče ta opravljati svoj posel med čisto slovenskim prebivalstvom? Za lekarnarja (apotekarja) hoče naša deželna uprava (na prvem mestu své ljubi naš Mac Nevin) z vso silo spraviti trdega Nemca, ki z ljudmi ne bode znal govoriti! Tako dela se z nami, in nemški listi se drznejo kričati, da se — Nemcem krivica godi. Bog zná, kdaj se obrnejo razmere na boljše pri upravi, da se tam ne bode merilo z dvojno mero, in kdaj se spametujejo pišači nasprotnih listov toliko, da bodo začeli malo trezno in pravično pisati.

Posl. Tschernigg je prav mnogostranski mož, ki zná svoj plašč jako spretno zasukati po vetru, obrniti svoj govor tako, kakor je po godu njegovim poslušalcem. Dokaz: Na shodu v Črni pri Osojskem jezeru je dne 8. avg. t. l. — po poročilu „Fr. St.“ — izjavil, „da se je s polnim prepričanjem kot nemški kmet pridružil obstrukciji v državnem zboru“. Ta izjava je tamošnjim Nemcem dokaj ugajala. Tri tedne pozneje je imel Tschernigg shod v Škofičah v labudski dolini, kjer kmetom prav nič ni za obstrukcijo, marveč zató, da njih zastopnik tudi res kaj dela za blagor kmetskega stanú. Tam je najprej lepo molčal o obstrukciji, a ko ga je nek udeleženec shoda spravil v zadrego, se je — po poročilu „Vaterland“-a — izjavil zoper obstrukcijo, ter rekel, „da noče imeti opravka s Schönerer-jem, Iro-tom, Wolf-om itd.“ — Ni-li ta izjava prezanimiva in preznačilna?! Brali ste, kako se je ravno Tschernigg odlikoval v državnih zbornicah kot posebno dober ropotač, ko je pod komando Schönerer-jevo pobijal po mizah itd. A sedaj primerjajte njegove izjave v Črni in v — Škofičah! Kmetje, ali ne zapazite ničesar?! Kdaj se vam vendar enkrat odprejo oči, da spoznate, kdo vam je prijatelj in kdo ne. Ali morete zaupati ljudem, ki govorijo tako — po vetru, ali morete hoditi s stranko, nemško-nacijonalno in bauernbundarsko, ki izbira take poslance!?

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Badenijeva vlada je vendar enkrat morala spoznati, da z nemškimi kričači ni mogoče obravnavati, še manj pa vladati. Zato se je, hočeš nočeš, morala ozreti na večino, t. j. desnico državnega zbora. Dne 1. t. m. se je zbrala na Dunaju parlamentarna komisija desnice, da se je posvetovala o tem, kako bi se naredil konec

*) Blagovolite tisti listek poslati c. k. višji poštni direkciji v Gradec in pojasnite jej ta slučaj. Enkrat nam mora biti dana pravica in mora biti konec večnih krivic, ki se nam godé, rekli bi, po vseh uradih na Koroškem. Saj smo tudi mi Slovenci avstrijski državljani in davkoplačevalci, torej smemo tirjati jednake pravice, kakoršne uživajo naši sodeželani Nemci. Samo po listih pritoževati se nič ne hasne. Torej naprej v Gradec; ako tam nič ne opravite, pa na Dunaj! Ne udajmo se! Uredništvo.

sedanjim zamotanim političnim razmeram, ter se poganjala z vlado. Zbrali so se na željo vlade, sklenili in izjavili so pa, da hočejo podpirati vlado v okviru programa, kakor je izražen v adresnem načrtu večine, da si pa pridržijo popolno neodvisnost od vlade. Naznanili so posamezni klubi tudi svoje zahteve nasproti vladi, kateri odločno postopanje večine ni nič kaj po volji. Jasnosti v političnem položaju tudi sedaj še ni; morda jo prinese državni zbor, ki se, kakor poročajo listi, zopet zbere koncem septembra ali začetkom oktobra. Od slovanske krščansko-narodne zveze so se udeleževali posvetovanj gg. poslanci: dr. Šušteršič, Barwinski, dr. Bulat, dr. Ferjančič, dr. Gregorec in dr. Laginja. „Slovenec“ poroča, da so „člani naše zveze postopali popolno solidarno, dogovorili se že poprej, da si ne dajo vezati rok z nobeno obljubo, marveč da le z dejanji od strani vlade je mogoče pridobiti zastopnike slovensko-hrvatskega naroda, da vlado podpirajo kot vladna stranka in sicer s takimi dejanji, da bode slovenski narod sam spoznal, da njegovi zastopniki prav ravna, ako podpirajo vlado. Sploh pa je konec teh razgovorov na Dunaju ta, da sta večina in vlada tam, kjer sta bila pred posvetovanjem, le Badeni je zvedel, da desnica ne mara v vladni jarem samo na ljubo njegovim lepim očem.“ Le z odločnostjo pridemo naprej!

Cesar se sedaj mudi pri velikih vojaških vajah okoli Bistrice na Moravskem. Od tam se poda k vojaškim vajam na Ogersko, kamor pride tudi nemški cesar. — Hrvatski sabor je odložen; prej pa je madžaronska večina razveljavila brez pravih uzrokov izvolitev 6 opozicijskih poslancev. Imeli bodo torej nove volitve, pri katerih bode bržkone zopet tekla kri. V minulem zasedanju je opozicijska stranka večkrat dobro označila kruto in krivično postopanje večine. Ljudstvo lahko spozna, kdo mu je prijatelj, in kdo ne.

Druge države. Francoski predsednik Faure je obiskal ruskega carja. Sprejem je bil sijajen in prisrčen. Pri tem obisku je car Nikolaj potrdil, da obstoji zveza med obema državama. — To naznanilo je čudno razveselilo Francoze, ki so svojemu predsedniku, ko se je vrnil v Pariz, priredili jako veličasten sprejem. Po vsem Francoskem so proslavljali z veseljem važni dogodki, da se je sklenila zveza z Rusijo. — Ruski car se je mudil več dni v Varšavi na Poljskem. Poljaki se tega silno veselijo in so zložili 10 milijonov za neko ustanovo, ki bo nosila carjevo ime. — Bolgarski ministri predsednik Stojlov je vse preklical, kar je nedostojnega in razžaljivega govoril o Avstriji in naši cesarski hiši. Prihodnjic bode pri govorjenju gotovo bolj previden. — V Rusiji je mnogo vasij, ki so tako ubožne, da si ne morejo same vzdrževati potrebnih ljudskih šol. Temu nedostatku je opomogel blagi sin pokojnega carja Aleksandra III., car Nikolaj II., ki je izdal ukaz, da naj se vsaki vaški občini na njeno zahtevo (ne prošnjo), postavi ljudska šola. Car Nikolaj II. hoče dokazati s svojim jasnim vladanjem, kar je rekel takoj ob svojem zasedanju prestola, namreč: „Moj ded je bil car osvoboditelj, moj oče car miru, jaz pa hočem biti car prosvete!“ Tako skrbijo za izomiko ljudstva v barbarski Rusiji! — V Curihu je bil 24. avg. mednarodni kongres za varstvo delavcev. Udeležilo se ga je 375 odposlancev kot zastopnikov raznih delavskih društev svetá. Potrdili so nedeljo kot dan počitka, sklenili resolucijo glede nočnega, osemurnega dela ter o delu žensk pri obrtnih (industrijskih) podjetjih.

Družba sv. Mohorja I. 1897.

71.540 Slovencev se je letos zopet zbralo pod okriljem naše dične Mohorjeve družbe! Žal pa, da je naše število letos nazadovalo za 3687. Lani je bilo namreč število Mohorjanov doseglo doslej nedoseženo visočino 75.227 udov, predlanskem (l. 1895.) bilo jih je 72.097.

Dasi je pa število Mohorjanov padlo, nas je vendar še častna, mnogoštevilna armada nad sedemdeset tisoč udov! S ponosom se oziramo na tako ogromno število Slovencev, ki si hočejo z dobrim berilom bistriti um, blažiti srce, ki se hočejo ob lepih knjigah in zlatih naukih, ktere ponujajo, navduševati in ogrevati za vero, dom in cesarja!

Udje se tako-le razdeli po posameznih škofijah:

	l. 1897:	l. 1896:	
1. Goriška	7.547	7.713	— torej manj 166
2. Krška	5.509	5.813	— „ „ 304
3. Lavantinska	22.507	24.409	— „ „ 1902
4. Ljubljanska	29.119	30.445	— „ „ 1326
5. Tržaško-koperska	3.683	3.765	— „ „ 82
6. Sekovska	479	486	— „ „ 7
7. Somboteljska	309	313	— „ „ 4
8. Zagrebska	602	574	— „ več 28
9. Senjska	174	197	— „ manj 23
10. Poreška	121	111	— „ „ 10
11. Videmska	199	209	— „ „ 10
12. Razni kraji	450	364	— „ več 86
13. Amerikanci	681	632	— „ „ 49
14. Afrika in Azija	160	196	— „ manj 36

Vkup: 71.540 — 75.227 — torej manj 3687

Najbolj nazadovala je, kakor kaže razgled, Lavantinska škofija, ki je bila lani napredovala za 433 udov. Ljubljanska škofija, ki pri družbi slej kakor prej nosi zastavo, je lani bila pridobila 1379 novih udov, a jih letos zopet zgubila 1326. — Primeroma jako nazadovali smo na Koroškem, kjer je bilo lani družbi prirastlo 251 novih udov, a letos zopet odskočili 304. To je veliko število in naša skrb mora biti, da v prihodnje zopet napredujemo ter izbrišemo le-ta madež! — V goriški nadškofiji, kjer smo lani napredovali za 469 udov, smo letos padli za 166. Druge škofije kažejo bolj neznaten nazadek, napredovala pa je zagrebska nadškofija z 28 (lani z 31), razni kraji s 86 (lani s 55) in vrli slovenski Amerikanci z 49 (lani s 77) udi.

Uzrokov, da je nazadovalo število Mohorjanov v letošnjem letu, je več. Poglavitni vzrok je slabo gnotno stanje našega ljudstva po pre mnogih krajih, zlasti pa slabo gnotno stanje našega kmetijskega stanja, ktere ga nazivljamo po pravici glavni steber našemu narodu, in izmed ktere ga se leto za letom tudi zbira glavno krdelo za veliko našo Mohorjevo armado. Slaba letina lanskega leta, ki se je preslabo obnesla malone po vsem Slovenskem, je prizadjala našim kmetovalcem ogromno težkih skrbi, a je tudi naši družbi odnesla mnogo, mnogo udov! V vinskih krajih je izostal glavni pridelek, vino, da se je ljudstvo moralo boriti z veliko revščino. Drugod so razne uime pobrale kmetu poljske pridelke; mnogokje imajo še vedno nositi hude posledice zadnjih potresov, — tako da se po vsem tem ne smemo čuditi, da se mnogokdo, četudi s težkim srcem, ni mogel več vpisati v družbo.

V mnogih župnijah je število udov bilo že prej tako visoko, da se je le težko moglo vzdržati na svoji visočini in ni čuda, da je padlo. Mnogo pa je še vedno župnij, v katerih bi število udov lahko moglo še zelo napredovati, da bi le bilo več zanimanja za dobro stvar. Upamo, da se take župnije vendar enkrat vzdrāmijo ter tekmujejo s svojimi sestrami!

O jednom pa moremo biti posebej uverjeni: da družba še nikakor ni prekoračila svojega vrhunca, kakor se bodo morda veselili nasprotniki. Padlo je število udov, a to sme biti le za hip. Zastaviti moramo vse svoje sile, delati morajo na to vsi rodoljubi, da družba v prihodnje zopet napreduje, da je ne bo slovenske palače po naših prvostolnicah, ne slovenskega doma po naših mestih in trgih, ne slovenske kmetijske hiše in ne kočje na zadnji naši planini brez Mohorjevih knjig. V to pomozi Bog, zato deluj slovenska požrtvovalnost in neutrudni, prezasluzni poverjeniki naše družbe!

Novičar.

Na Koroškem. („Beljaška Urša“ — pokopana!) „Beljaška Urša“, drugače tudi „Deutsche all-gemeine Volkszeitung“ imenovana, je pred nekterimi leti še med koroškimi liberalnimi listi nosila zvonec. S kako vnedro so jo podpirali liberalci ter po nji na najostudnejši način blatili duhovščino in Slovence. Slovela je zlasti po znanem podklosterskem dogodku, ktere ga je ravno ta list na najnesramnejši način izkoristil zoper nas. Niti po tiskovni pravdi se mu ni moglo do živega. A „Urša“ ni všla zasluženi kazni. Kaznoval jo je sam nemško-nacionalni kolovodja dr. Steinwender, torej mož tiste stranke, ktero je „Urša“ podpirala. Nakopal ji je, ker ga je pretrdo prijemala, tiskovno pravdo, urednik je moral sedeti in list sam se preseliti iz Beljaka v Ljubno. Tam pa je močno hiral in dné 1. t. m. zmanjkalo mu je sape, „Urša“ je prenehala izhajati! Nekdaj mogočni nemško-liberalni list, ki je delal svoj čas celo „javno mnenje“ na Koroškem, je moral sramotno poginiti na tujem. Ne žalujemo za njim; zdi se nam, da v usodi tega lista je značena osoda tudi vse nemške liberalno-nacionalne politike. Dal Bog!

(Shodi.) Koroški čelbarji so imeli skupen shod dné 29. avg. v Brežah. Ob jednom je tam bila razstava medu in čelbarskih priprav. — Isti dan se je v Šmohoru zbralo iz cele dežele nad tisoč odposlancev gasilnih društev. Zabavali so se menda lepo, a čisto pozabili na sv. mašo. V vsporedu zánjo niso našli prostora. — Shod kmetijske podružnice bode 19. sept. pri Jenulu v Grebinju. — Cecilijansko društvo za krško škofijo ima svoj letošnji občni zbor dné 13. sept. v Velikovcu. Ob 8. uri bode prva sv. maša, ob 10. uri slovesna sv. maša, ob 11. uri občni zbor pri Aufmutu, ob 1/2.3. uri blagoslov. — Socijaldemokratični poslanec Resel je zadnjič „osrečeval“ Koroško. Govoril je v Beljaku, Celovcu in Velikovcu, zagovarjal in hvalil nemško obstrukcijo, pa ropotal zoper Ebenhoch-ov šolski predlog. Poslušali so ga njegovi ožji privrženci, pa tudi nacionalci, katerim je dopadlo, da je napadal vlado in „klerikalce“. Vredni so eden drugega!

(Osebné novice.) Poljedeljski minister grof Ledebur se je mudil minule dni na Ko-

roškem. Ogledoval si je državne naprave v Osojah in Rablju, od koder je odšel v Gorico in Idrijo. Ogledoval si je tudi uravnavo Zile v občinah Stražava in Smerče. — G. dr. Fr. Vapotič, suplent v Gradcu, je imenovan za profesorja na celovski gimnaziji. — Za učitelje so imenovani učiteljski pripravniki: M. Andrič v St. Jakobu v Rožu; J. Salcher v Žabnicah; J. Pilgram v Vovbrah; J. Krasnik v Krejančah; F. Kogelnik v Tinjah; P. Košir na Bistrici v Rožu; gđc. A. Stuga za podučiteljico na Ziljski Bistrici; Ida Janauš za podučiteljico v Spod. Dravberzi. Učitelj Jan. Fantur je premeščen z Brda v Loče, Jernej Jedlovčnik iz Suhe v Kazaze.

* V Slov. Plajberzi so ustanovili vojaško društvo. Čemu? — V Penku se je obesil bivši učitelj J. Gollmitzer iz Kleblach-a. Zmešalo se mu je. — Za nas važno naredbo je izdalo trgovinsko ministerstvo. Zaukazalo je, da morajo poštni uradi za slovenske brzovaje (telegrame) rabiti tudi slovenske tiskovine! Pazite, ali se bodo po ukazu tudi ravnali! — Celovško gledališče se zopet otvori dné 25. sept. — Trojčke je povila kleparska žena Mihelič v Jezernici pri Beljaku. Mati in otroci so zdravi. — Tretje letošnje porotno zasedanje bode od dné 13. do 18. septembra. — Katoliško rokodelsko društvo v Celovcu je obhajalo dné 8. t. m. 42letnico svojega obstanka. — Na Ziljski Bistrici je bil dné 5. t. m. velik požar. Pogorelo je več hiš. Natanjčeneje poročilo pričakujemo.

Na Kranjskem. Vlada je potrdila pravila gospodinjске šole v Ljubljani. — V Preski je umrl preč. gosp. župnik M. Drčar. Med drugim je zapustil družbi sv. Cirila in Metoda 5000 gld. in Mohorjevi družbi 500 gld. N. p. v m.! — Med Ljubljano in Vrhniko je začel po Ljubljani voziti parobrod. — V Kranju blagoslové novo gimnazijsko poslopje dné 18. septembra t. l. Ta šola je gotovo jedna najlepših šolskih stavb v Avstriji. — Presvitli cesar je imenoval g. drž. posl. Fr. Šukljeja pravim dvornim svetovalcem. — Notarski kandidat v Radovljici g. Jos. Smodej imenovan je notarjem v Vel. Laščah. — Pri sv. Joštu je umrl nanagloma č. g. župnik Fr. Tavčar. — V sv. Križu pri Litiji se je ustanovilo katoliško izobraževalno društvo. — Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ v Ljubljani praznuje dné 19. t. m. desetletnico svojega obstoja in ob jednom slavnostno otvori novo dirkališče. Vrši se tudi narodna dirka. Zdravo! — Umrl je dné 3. t. m. posestnik in deželni poslanec Mat. Lavrenčič v Vrhpolji pri Vipavi. Že od leta 1874. je bil deželni poslanec ter se je mnogo trudil za blagor svojih volilcev. N. p. v m.!

Na Štajerskem. Ko je v Gradcu na predvečer rojstnega dné cesarjevega igrala godba pred namestniško palačo, so nemški dijaki in pobalini grdo žvižgali in razgrajali. No, Gradec že davno ni več avstrijsko mesto! Ali ni nikogar, ki bi take fantaliue, naj nosijo tudi cilinder, frak in rokavice, pošteno prijel za ušesa ter zlasal!? — Razstava goveje živine bode koncem septembra meseca za gornjo Savinjsko dolino. — Dné 20. avgusta je pobila toča del Šmarij, Sladke Gore, celo Kostrivnico, Sv. Križ, Sv. Florijana in Rogatec, del Stoperc in Žetal. Najhujše so pobiti kraji med Pečico in Ložnim. Vinogradi in poljski pridelki so skoro popolnoma uničeni. Ta udarec je tem hujši, ker so ti kraji tudi lani veliko trpeli vsled večkratne toče. — Okoli Celja so se vršile minuli teden velike vojaške vaje. Nemci kažejo se tudi sedaj v pravi luči. „Domovina“ namreč poroča: Sedaj, ko imamo tukaj vedno vojaško godbo, si najemajo razni gostilničarji vojake za večerne koncerte. Na nekem takem koncertu „pri kroni“ so zahtevali naši celjski Prusaki, da jim vojaška godba, zaigra priljubljeno „Die Wacht am Rhein“. Ker seveda ti niso ustregli njih želji, začela je vsa zbrana nemčurska sodrga tuliti „Die Wacht am Rhein“, na kar so vojaki vstali in seveda odšli. Nekaj sličnega se je baje tudi „zum Löwen“ zgodilo. Takim se godba daje, nam Slovincem pa se je za nedeljo brez vsakega posebnega vzroka odpovedala. — Celjsko okrajno glavarstvo kaj pridno prepoveduje slovenske politične shode, med tem ko smeje socijalni demokratje svobodno zborovati. Dné 25. julija je bil shod prepovedan na Gomilskem, sedaj pa shod pri sv. Martinu na Paki.

Na Primorskem. Pri zadnjih volitvah je neki Anton Obizzi v Gorici kupoval slovenske glasove. Radi tega so se on, njegova žena in neki Podberšek iz Vrtojbe zagovarjali pred sodiščem. Bili so pa vsi trije oproščeni. No, kupovali so slučajno slovenske glasove. — Število šol na Goriškem se je pomnožilo od 225 na 229 s 399 razredi; število učencev pa od 33.652 na 35.884. — Tržaško sodišče je obsodilo več delavcev radi pretepa med slovenskimi in laškimi delavci. Lahki so namreč razstrelili neko skalovje, ne da bi poprej dali znamenje. Kamenje je ranilo več slovenskih delavcev. Slovinci so vsled tega napadli laške delavce. Bilo jih je zato 21 obsojenih v 4 do 7 mesečno ječo. — Stoletnico združenja z Avstrijo praznoval je 26. avg. hrvatski Kotor v Boki na slo-

vesen način. — Dne 28. avg. je umrl v Makarski v Dalmaciji prezasluzni hrvatski prvoboritelj Kazimir Ljubić, bivši župnik. Za hrvatstvo si je pridobil neveljnih zaslug. Lahka mu zemljica! — Nad vse sijajno so otvorili dne 29. avg. „Narodni dom“ v Barkovljah pri Trstu. Na tisoče slovenskega ljudstva iz bližine in daljne okolice se je zbralo k pomenljivi narodni slavnosti. Vse se je vršilo v najlepšem redu in ob velikem navdušenju. Uredništvo našega lista je odposlalo na slavnost brzojavko.

Po drugih deželah. Uradna „Wiener Ztg.“ je objavila odloke pravosodnega ministerstva glede uradne oprave (uniforme) državnih uradnikov in gledé sodnijskega pripravljalnega službovanja. Talar in biret, podoben onemu naših duhovnov, bo v prihodnje uradna oprava vseh onih, ki nastopajo pri sodiščih kot uradne osebe. V to vrsto spadajo poleg sodnijskih uradnikov tudi zagovorniki. — Pšenice so pridelali v zveznih državah Severne Amerike 550 milijonov metričnih centov. Izvozilo se je bode 185 milijonov centov. Francoska potrebuje za leto 20 milijonov tuje pšenice, katero bode treba uvoziti. — Velikansk požar divjal je v Smorgoju na Ruskem. Iz masčevanja zažgal je nek hudobnež županovo hišo, a ogenj se je širil tako naglo, da je upepelil 352 hiš in 10 tovarn. Šest oseb je zgorelo. Škoda se skoraj ceniti ne dá.

Nove knjige. Mariborski bogoslovci so preložili iz francoskega jezika in izdali: „Premišljevanje našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve celega leta.“ Izšel je I. del (582 strani male 8°) in stane 1 gld. 50 kr. Knjiga je jako lepa in jo najtopleje priporočamo vernim Slovencem. Vzemite in premišlujte! — „Naš dom“ se imenuje zbirka podlistkov iz „Domovine“, katero izdaja g. Drag. Hribar v Celju. Izšel je 2. zvezek, ki stane 25 kr. in po pošti 28 kr. Vsebinska je prav lepa. — Novi „kmečki prijatelj“. Ta 36 strani obsegajoča brošurica, ki v poljudni besedi razpravlja o socialnih demokracijah in o kmečkem vprašanju, je izšla v tiskarni sv. Cirila v Mariboru v 2. izdaji. Prva izdaja je lani pošla v 14. dnéh; 1 knjižica stane 3 kr., po pošti 5 kr. Kdor jih naroči 100 skupaj, jih dobi za 2 gld. 50 kr. — „Goriška Tiskarna“ v Gorici izdáv v kratkem kratko slovnico ruskega jezika in ročni rusko-slovenski slovar. Naročila že sedaj sprejema imenovana tiskarna.

Duhovniške zadeve v krški škofiji.

Prestavljani so č. g. Jos. Fugger, kaplan v Spod. Dravberzi, v Št. Jakob v Rožu; M. Riepl, kaplan v Št. Jakobu v Rožu, v Spod. Dravberg; Jan. Nagel, kaplan v Šmibelu nad Pliberkom, kot provizor v Sele. — Drugih duhovnih vaj za duhovnike se je udeležilo 80 duhovnikov. Vodil je vaje zopet č. o. Volbert S. J. Vkup je letos bilo 150 duhovnikov pri duhovnih vajah. — Č. g. Al. Seybald, kaplan na Zgor. Beli, je imenovan za veroučitelja v Beljaku. — Pri oo. jezuitih v celovškem duh. semenišču se vršijo sledeče spremembe: Dosedanji vodja č. o. Maks Huber gré za špirituala v Št. Andraž; na njegovo mesto pride č. o. Avg. Schnieder, doslej rektor v Inomostu; dosedanji podvodja č. o. Jož. Weidinger gré za gimn. profesorja v Marija Schein na Češkem; na njegovo mesto pride od tam č. o. Henrik Schmidt; profesor cerkvenega prava in zgodovine postane č. o. Jan. Danner, doslej profesor v Sarajevu. — V stalni pokoj stopi č. g. Jož. Jereb župn. upravitelj v Št. Nikolaji ob Dravi.

Vabilo.

— Katoliško delavsko društvo za Prevalje in okolico zboruje v nedeljo dne 19. sept. ob 3. uri popoldne pri Štocklu v Farni vasi. — K obilni udeležbi vabi načelnštvo.

Sejmovi.

Lahud, dne 24. avg. Prignali so: 24 vprežnih volov, 16 juncev, 34 krav, 6 telic, 170 ovac. Zbog slabega vremena je bil sejem slabo obiskan.

Listnica uredništva.

Udeleženci vseslovenskega shoda naj se odpeljejo na shod v ponedeljek dne 13. sept. Vlak, ki odide iz Celovca ob 10. uri predpoldnem, dospe preko Beljaka v Ljubljano ob 5. uri popoldne; vlak ki odide ob 1/23. uri popoldne pa ob 9. uri zvečer.

Dopisniku iz Vetrinja. V prihodnji številki že primerno pojasnimo postopanje dotičnih krogov, ki so tako lepo poskrbeli, da se zavoljo davice (— o ta davica! —) otroška spoved ni smela vršiti, pač pa slavnost „Südmärk“-e, dasi so v sosednih hišah na davici bolni otroci.

G. dr. A. C. v Celovcu. Poročilo o družbi vednega češčenja objavimo v prihodnji številki.

Loterijske srečke od 4. septembra.

Dunaj 8 36 39 25 66
Gradec 24 30 76 42 83

Tržne cene v Celovcu

dne 2. septembra.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	6	54	8	17
rž	5	06	6	32
ječmen	—	—	—	—
oves	2	15	3	69
hejda	5	50	6	87
turšica (sirk)	3	65	4	56
pšeno (kaša)	7	80	9	75
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	10	1	79
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. — kr. do 2 gld. 40 kr.
klslo 1 gld. 20 kr. do 2 gld. — kr., slama po 1 gld. 40 kr.
do 1 gld. 55 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 64 do 70 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 10 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 115 do 145 gld.

Naznanila.

V vsakem poštnooddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

Jedna hiša

z vsemi gospodarskimi pripadki in z zemljiščem, ki obstoji iz travnikov, njiv, pašnikov, vrtov, gozdov ter meri 20 ha 53 a, t. j. okrog 33 oralov ali johov, se prostovoljno prodá pod jako ugodnimi pogoji, namreč 100 gld. na jeden oral. — Denar se ne potrebuje ves ob jednom. — Natančneje se lahko poizve pri lastniku Francetu Modriču v Dovéji vesi (Toppelsdorf) pri Žihpoljah.

Garantirano pristni gorenjski brinjevec

e dobiti v vsaki meri in vsak čas pri Antonu Jamar-ju, kuharju brinjevca in posestniku na Bledu (Veldes) na Kranjskem. — Cena in vzorec zastoj na zahtevanje.

Dve mali posestvi v Zgornjih Jezercih so na prodaj, 3/4 ure od Vrbe odaljeni. Prvo ima okoli 10, in drugo 5 oralov rodovitnega in dobro obdelanega svetá, lepe sadunosne vrtove z obilnim sadjem, lepo zaraščenim gozdom, ki je pri prvi posesti in vreden okoli 1000 gld. Hiše kakor tudi gospodarska poslopja so v dobrem stanu. Več pové Martin Čepe, posestnik v Zgornjih Jezercih, pošta Vrba na Koroškem.

Velika zaloga
kovanih železnih cevij za vodovode
po tovarniških cenah pri
Konradu Proschu v Celovcu,
tovarna za kmetijske stroje.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljšje in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravila v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko
v Celovcu, Burggasse št. 12.

Tudi priporoča
najnovejša
pnevmatična kolesa
(bicikeljne)
v raznih velikostih in po
najnižjih cenah.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporoča

izvozno pivo in ležak.

Je v zalogi in toči se
v restavraciji „Kokl“

„k prvemu kraju“

kolodvorske ulice šte. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo.

Splošnovanjem

R. Kokl.

Na prodaj je Smetanovo posestvo

v Podjuni. Ima 12 birnov posevte, potrebni gozd in travnike. Cena je 1200 gld. Hiša je šele na novo postavljena. Več pové Jurij Jenšac v Podjuni, pošta Globasnica na Koroškem.

Jakob Petschounik,

usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4
med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopperjevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarstvo orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za črevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj po najvišji ceni.

Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe.

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?
Vsak
kdor ljubi okusno kavo, hoče
zdrav ostati in si kaj prihraniti

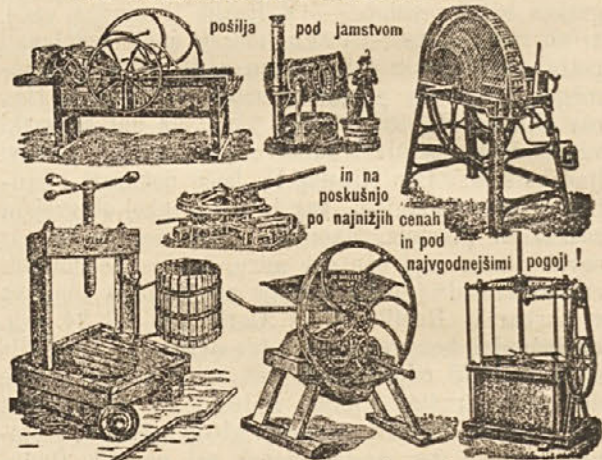
Gostilna „Buchenwald“

ob Vetrinjskem obmestju in Št. Rupertske cesti
priporoča kmetom svoje

velike in lepe hleve.

Tudi so tam po ceni jed in pijača.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Leto železo, nurovo ali prirejeno, za vsakovrstne stroje.
Bogato ilustrovani 192 strani obožni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku
na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

Praterstrasse Nr. 49.

Preprodajalci se iščeja.

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi dosedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški boleznim in zobeli in glavobolu se od prvih zdravniških veljakov kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljšje zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštne prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,

Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, kterega ne morem pogrešati. Spoštovanjem Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prilgel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem Fani Tuč v Geviču, 8. junija 1896.

Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.

Pristno le z zgornjo znamko.